

Dövizdeki dalgalalar imalatı fena bozdu

Son iki aydır imalat sanayinde faaliyetler kötüleşti. ISO'nun açıkladığı PMI verisi nisanda 48.9'a, mayısta da 46.4'e indi. Düşüşün sebeplerinden biri piyasadaki dalgalanma oldu

EKONOMİ SERVİSİ

EKONOMİK büyümenin öncü göstergesi olan ve imalat sanayi performansını ölçen **Istanbul Sanayi Odası (ISO) Türkiye** ve **Istanbul İmalat PMI** (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketlerinin Mayıs 2018 dönemi sonuçları açıklandı.

Eşik değer olan 50.0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, nisan ayında 48.9 olarak ölçülen **PMI endeksi** mayıs ayında 46.4'e gerileyerek ikinci çeyrek ortalarında Türk imalat sektöründe zorlu faaliyet koşullarına işaret etti. Anket katılımcıları bu durumun büyük ölçüde talepteki durgunlaşma ve piyasalardaki dalgalanmalardan kaynaklandığını belirtti.

SİPARİŞLER YAVAŞLADI

Türk imalatçıları tarafından alınan toplam yeni siparişler mayısta önceki aya göre yavaşlama sergiledi. Anket katılımcıları bu durumu talep yönlü gelişmelere bağladılar. Bunun yansımaları olarak, firmalar satın alma faaliyetlerinde ve istihdamda da hız kesti. Türk imalat sektöründeki üretim nisan ayına göre yavaşlama kaydetti. Anekdot temelli bilgiler, bu gelişmenin büyük ölçüde piyasa koşullarından kaynaklandığını gösterdi. İhracattaki ivme kaybı da bu gelişmede etkili oldu.

İSTİHDAMA DİKKAT

Istanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI anket verileri hakkında değerlendirmede bulunan IHS Markit Ekonomisti Gabriella Dickens, "PMI, imalat sektörünün faaliyet koşullarının daha da zorlaştığına işaret etti. Bu gelişme özellikle üretim ve yeni siparişlerdeki hız kaybından kaynaklandı. Bu eğilimin yansımaları olarak, firmalar istihdam faaliyetlerinde yavaşlattılar. Ayrıca maliyet baskılarındaki artış nihai ürün fiyatlarının yükselmesine neden oldu" dedi.

Nisanda 49.2 olarak ölçülen **Istanbul Sanayi Odası** İstanbul İmalat PMI da mayısta 47.4 olarak ölçüldü. PMI, İstanbul imalat sektörünün faaliyet koşullarının zorlaştığına işaret etti.

AVRUPA DA KÖTÜ

Avro Bölgesi imalat sektöründe büyüme, ihracat talebinin gücünü yitirmesiyle mayıs ayında hızını kaybetti. IHS Markit'in açıkladığı veriye göre, bölgede imalat PMI, 55.5 ile 15 ayın en düşük değerini aldı. Endeksin 50'nin üzerinde değer alması, sektörde büyüme işaret etse de, bölgede hem üretim hem de yeni siparişler yavaşladı.

Otomotivin en büyük şirketi Ford Otosan

Istanbul Sanayi Odası'nın (ISO) yarım asrı deviren ve sanayi sektörünün en değerli verilerini oluşturan "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" araştırmasına göre 2017'de üretimden satışlarda 22,7 milyar liralık geliriyle Türkiye otomotiv sektörünün en büyük sanayi kuruluşu Ford Otosan oldu.

Türkiye'de geçen yıl 116 bin 247 adet satışla yüzde 11,9 pazar payı elde eden ve ticari araç pazarındaki geleneksel liderliğini yüzde 30,3'e yükselen pazar

payıyla sürdüren Ford Otosan'ın 2017 yılında toplam satış gelirleri bir önceki yıla göre yüzde 39'luk artışla 25 milyar 341 milyon

TL'ye yükseldi. Ford Otosan ayrıca, üretim, ihracat, toplam satış adetleri ile satış gelirleri, faaliyet karı, VAFÖK, vergi öncesi kâr ve net kâr kalemlerinde de tarihinin en yüksek seviyesine ulaştı. Ford Otosan'ın üretimi 2017'de, yüzde 12 artışla 373 bin 7 adede yükseldi ve kapasite kullanım oranı yüzde 88'e ulaştı.

Ford Otosan Genel Müdürü Haydar Yenigün, yaptığı değerlendirmede şunları söyledi: "Türkiye otomotiv sektörünün ihracat ve istihdam lideri olarak,

geçtiğimiz yıl gerek üretim gerekse de satış ve ihracat alanında önemli rekorlar kırdık. Son 7 yıldır üst üste Türkiye otomotiv sektörünün, 3 yıldır da ülkemizin ihracat şampiyonu olmayı sürdürüyoruz. Geçen yıl 52 Milyon Dolarlık kapasite yatırımı açıklamıştık. 2018 Eylül itibarıyla de toplam üretim kapasitemizi 455 bin adede çıkarmış olacağız. Geçtiğimiz yıl hem kapasitemizi artırdık, ama en önemlisi de fabrikalarımızda kapasite kullanımını 8 puan artırdık."

Endeksin gerilemesinin, talepteki durgunlaşma ve piyasalardaki dalgalanmalardan kaynaklandığı belirtildi.

İmalat PMI mayısta geriledi

Nisan ayında 48.9 olarak ölçülen **PMI endeksi**, mayısta 46.4'e gerileyerek ikinci çeyrek ortalarında Türk imalat sektöründe zorlu faaliyet koşullarına işaret etti.

İstanbul Sanayi Odası (İSO), Türkiye ve İstanbul İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketlerinin Mayıs 2018 dönemi sonuçları açıkladı. Anket katılımcılarına göre endeksin 46.4'e gerilemesi, talepteki durgunlaşma ve piyasalardaki dalgalanmalardan kaynaklanıyor.

Türk imalatçıları tarafından alınan toplam yeni siparişler mayısta önceki aya göre yavaşlama sergiledi. Anket katılımcıları bu durumu talep yönlü gelişmelere bağladı. Bunun yansıması olarak, firmalar satın alma faaliyetlerinde ve istihdamda da hız kesti. Türk imalat sektöründeki üretim nisan ayına göre yavaşlama kaydetti. Diğer yandan, geçen nisanda 49.2 olarak ölçülen **İSO** İstanbul İmalat PMI da mayısta 47.4 olarak gerçekleşti.

PMI'nın imalat sektörünün faaliyet koşullarının daha da zorlaştığına işaret eden IHS Markit Ekonomisti Gabriella Dickens, "Bu eğilimin yansıması olarak, firmalar istihdam faaliyetlerini de yavaşlattılar. Ayrıca maliyet baskılarındaki artış nihai ürün fiyatlarının yükselmesine neden oldu" dedi.

● **Ekonomi Servisi**

BMC performansını ikiye katladı

Ticari ve askeri araç üreticisi BMC'nin üretimden satışları, geçen yıl bir önceki yıla göre yüzde 105,6 artarak 1 milyar 612 milyon lirayı geçti. ISO'nun 'Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu' listesinde 79'uncu sıraya yerleşti.

▲ Türkiye'nin en büyük ticari ve askeri araç üreticilerinden BMC Otomotiv Sanayi ve Ticaret AŞ (BMC), geçen yıl ortaya koyduğu performansla dikkati çekti. Türk ve Katar ortaklığıyla faaliyetlerini sürdüren BMC'nin son dönemdeki yüksek performansı, **Istanbul Sanayi Odasının (ISO)** hazırladığı "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2017 Araştırması"na da yansdı.

Buna göre, şirketin üretimden satışları (kendi üretmiş olduğu mallardan yapmış olduğu satışlar-ticari mal satışları hariç) geçen yıl ikiye

katlandı. BMC, 2016'da 783 milyon 992 bin liralık üretimden satışa imza atarken, bu miktar geçen yıl 1 milyar 612 milyon 176 bin liraya ulaştı. Üretimden satışlarda yüzde 105,6 artış oldu.

BMC bu performansıya **ISO'nun Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Araştırması'n**da 58 basamak birden yükseldi. Listede 2016'da 137'nci sırada yer alan şirket, geçen yıl 79'uncu sıraya çıktı.

ÖZKAYNAK 300 MİLYON LİRAYI AŞTI

Özkaynak tutarı 2016'da 81 milyon 189 bin lirayla sınırlı şirket, geçen yıl bu miktarı 302 milyon 280 bin liraya yükseltti. Bu alandaki artış yüzde 272'yi buldu.

Şirketin aktif toplamı da geçen yıl 2016'ya göre yaklaşık 2 katına çıktı. 2016'daki 2 milyar 148 milyon 993 bin liralık aktif toplam, geçen yıl yüzde 114 artarak 4 milyar

604 milyon 389 bin liraya ulaştı.

SİPARİŞ DEFTERİ KABARIK

BMC son dönemde ticari alanda ve savunma alanında bir dizi sorumluluk üstlendi. Şirket, geçen yıl güvenlik güçlerine 300'den fazla Kirpi teslimatı gerçekleştirdi. Türk Silahlı Kuvvetlerindeki birliklerin operasyonel kabiliyetlerinin artırılması amacıyla geçen yıl BMC'den 529 taktik tekerlekli araç daha alınmasına karar verildi.

Ürünlerini yurt dışına ihraç etme başarısı da yakalayan şirket,

yakın zamanda Katar'da 50 Kirpi II, 35 Amazon aracı için sözleşme imzaladı.

Altay tankının seri üretimi ve bu tanka motor geliştirilmesi için başlatılan Güç Grubu Geliştirilmesi Projesi kapsamında BMC ile sözleşme görüşmelerine başlanmasına karar verildi.

BMC, yeni nesil hafif zırhlı araçların paletli konfigürasyonunun güç grubu ihtiyacının yerli imkanlarla karşılanmasına yönelik olarak da geçen yılın ekim ayında Savunma Sanayii Müsteşarlığı ile sözleşme imzaladı.

Toyota'yı C-HR uçurdu

▲ **Istanbul Sanayi Odası (ISO)** tarafından hazırlanan Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (**ISO 500**) 2017 Araştırması'nda bir önceki yıla göre üç basamak birden yükselerek üçüncü sırada yer alan Toyota Türkiye, üretim ve ihracatta önemli artış ve rekorlara imza attı.

Toyota Türkiye, 2016'ya göre üretimden satışlar bazında yüzde 60 artış gerçekleştirdi.

Şirket, 2017 yılında, bugüne kadarki en yüksek üretim ve ihracat rakamını yakaladı. 2016 yılında 154 bin üretim yapan şirket, 2017'de bu rakamı 280 bine çıkartarak yüzde 81'lik artış sağladı. 2016'da 116 bin ihracat yapan şirket bir sonraki yıl ihracat adedini 244 bin ile yüzde 110 artırarak bir rekora imza attı.

Toyota, Türkiye'nin ilk hibrit ve crossover modeli C-HR'ın büyük katkısıyla üretim ve ihracatta önemli artış ve rekorlar kırdı.

Kasım 2016'da 400 milyon avro yatırım ile Türkiye'nin ilk hibrit ve crossover modeli C-HR'ın üretimine başlayan Toyota Otomotiv Sanayi, Türkiye'deki toplam yatırım tutarını 1,8 milyar avroya çıkarmıştı. Yeni modeli C-HR'ın etkisiyle halen yaklaşık 100 ülkeye ihracat gerçekleştiren şirket, 2018 yılında da geçen yılki üretim/ihracat performansına ulaşmayı planlıyor.

İmalat sektörü mayısta geriledi

EKONOMİ SERVİSİ - İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye ve İstanbul İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketlerinin Mayıs 2018 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, nisan ayında 48,9 olarak ölçülen **PMI endeksi** mayıs ayında 46,4'e gerileyerek ikinci çeyrek ortalarında Türkiye imalat sektöründe zorlu faaliyet koşullarına işaret etti. Anket katılımcıları bu durumun büyük ölçüde talepteki durğunlaşma ve piyasalardaki dalgalanmalardan kaynaklandığını belirtti.

İMALAT SEKTÖRÜNDEKİ ÜRETİM NİSAN AYINA GÖRE YAVAŞLAMA KAYDETTİ

Türkiyeli imalatçılar tarafından alınan toplam yeni siparişler mayısta önceki aya göre yavaşlama sergiledi. Anket katılımcıları bu durumu talep yönlü gelişmelere bağladılar. Bunun yansıması olarak, firmalar satın alma faaliyetlerinde ve istihdamda da hız kesti. Türkiye imalat sektöründeki üretim nisan ayına göre yavaşlama kaydetti. Anekdot temelli bilgiler, bu gelişmenin büyük ölçüde piyasa koşullarından kaynaklandığını gösterdi. İhracattaki ivme kaybı da bu gelişmede etkili oldu.

İSTANBUL İMALAT PMI MAYIŞTA 47,4'E DÜŞTÜ

Geçen Nisanda 49,2 olarak ölçülen **İstanbul Sanayi Odası** İstanbul İmalat PMI da mayısta 47,4 olarak gerçekleşti. PMI, İstanbul imalat sektörünün faaliyet koşullarının zorlaşmasına işaret etti. Anket katılımcıları bu durumun büyük ölçüde talep ve piyasa koşullarından kaynaklandığını belirtti. Son anket verileri toplam yeni siparişlerin hız kaybettiğine işaret ederken, bu durum ihracat siparişleri için de geçerli oldu. İmalatçılar talep koşullarındaki gelişmelere uyum sağlamak amacıyla üretimlerini de yavaşlattılar.

Bir bakışta Türkiye...

DISK'in ilk kadın başkanı seçildi!

1 Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DISK) Genel Başkanı Kani Beko'nun 24 Haziran'da yapılacak genel seçimler nedeniyle istifası sonrası toplanan DISK Yönetim Kurulu, bu göreve en son görevi Genel Sekreterlik olan Dr. Arzu Çerkezoğlu'nu seçti. Çerkezoğlu böylece 1967 yılında kurulan DISK'in ilk kadın başkanı oldu. 1969 Artvin doğumlu olan Çerkezoğlu, İ.Ü. İstanbul Tıp Fakültesi'ni bitirdi. Halen hekimlik yapan Çerkezoğlu 2007'den beri DISK Devrimci Sağlık İş-tiş sendikası faaliyetlerinde bulunuyor.

Merkez Bankası faizi sadeleştirdi

2 Merkez Bankası, geçen hafta para politikası operasyonel çerçevesine ilişkin sadeleşme sürecinin tamamlandığını açıkladı. Buna göre bir hafta vadeli repo ihale faiz oranı Merkez Bankası'nın politika faizi olacak. Bu oran, yüzde 16,5'tik mevcut fonlama faizine eşitlenecek. Ayrıca Merkez Bankası gecelik vadede borçlanma ve borç verme oranlarını bir hafta vadeli repo ihale faiz oranına koyarsa +/- 150 puanlık bir marj ile belirleyebilecektir.

170 bin seçmenin sandığı taşınacak

3 Yüksek Seçim Kurulu (YSK), valilikler ya da il seçim kurulu başkanlarının 19 ile bağlı çok sayıda yerleşim yerinde sandıkların taşınma yoluyla birleştirilmesi taleplerini karara bağladı. YSK bu 19 ilin 16'sındaki çok sayıda yerleşim yerinde sandıkların taşınma yoluyla birleştirmeye karar verdi. Bu kentler Bitlis, Kars, Muş, Elazığ, Van, Urfalı, Tunceli, Ağrı, Hakkari, Siirt, Batman, Bingöl, Iğdır, Diyarbakır, Mardin ve Şırnak. Adıyaman ve Erzincan'da ise karar 170 bin olarak açıklandı.

İlçe seçim kurullarına bırakıldı. YSK Erzurum'da ise sandık birleştirme talebini reddetti. Son tirazlar sonrası seçimlerde taşınacak seçmen sayısı artırılarak yaklaşık 170 bin olarak açıklandı.

Dünyanın 'nazar boncuğu' kurudu

5 Konya'da dünyanın nazar boncuğu olarak anılan Meke gölü, kuraklığın yanı sıra yeraltı sularının bilinçsiz kullanımı nedeniyle kurudu. Meke gölü, 5 milyon yıl önce volkanik patlamaya meydana gelen kraterin suları dolması, 9 bin yıl önce ise gölün ortasında ikinci patlamanın olması ve buranın da suları dolması sonucu

oluşturdu. Meke'nin ortasında, 50 metre yükseklikte volkan konisi bulunuyor. Jeoloji Mühendisleri Odası Şube Başkanı Prof. Dr. Fetullah Arık, Konya kapalı havzasının tamamında alınacak tedbirlerin önemli olduğunu ifade ederek Meke'nin tek başına eski görkemli günlerine dönme şansını olmadığını ifade etti.

Maraş dondurması için patent alındı

7 Kahramanmaraş Ticaret ve Sanayi Odası, Türk Patent Enstitüsü'ne başvurarak şehrin en önemli simgelerinden olan "Maraş Dondurması" için patent aldı. Oda Başkanı Serdar Zabun, bundan sonra dünyaca ünlü markalar da dahil herkesin her dondurması "Maraş dondurması" diye satılmayacağını belirterek, "Denetim kurullarımız olacak, ceza haklarımız var" dedi. Patentin ilgili bölümünde "Maraş Dondurması üretiminde kullanılan sütün, Kahramanmaraş ili sınırları içinde yetişip beslenen keçilerden elde edilmesi gerektiği" belirtiliyor.

İki duayen bilim insanı vefat etti

4 İki önemli bilim insanı: Prof. Dr. Zeyyat Hatipoğlu ve Prof. Dr. Semavi Eyice 28 Mayıs'ta vefat etti. 1925'te Trabzon'da doğan, İ.Ü. İktisat Fakültesi'nden mezun olan ve Harvard Business School ile The London School of Economics'de çalışmalar yapan Hatipoğlu'nun 220 kitabı bulunuyor. 1922'de İstanbul'da doğan Eyice ise

arkeoloji ve sanat tarihi eğitimini Viyana Üniversitesi, Berlin Üniversitesi ve İ.Ü. Edebiyat Fakültesi'nde tamamladı. İstanbul, Osmanlı ve Bizans tarihi uzmanı Eyice'nin 400 bilimsel makalesi ve çok sayıda kitabı bulunuyor.

Türkiye'nin sanayi devleri açıldı

6 İstanbul Sanayi Odası'nın, 50'nci yilına ulaşan "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" araştırması hafta yayımlandı. İSO 500'ün ürettiği satışları geçen yıl yüzde 33,2 artışla 653 milyar liraya çikarken, toplam ihracatı yüzde 17 artışla 64,5 milyar dolar oldu. En

büyük sanayi şirketi 51,1 milyar liralık satışla Tüpraş olurken, bu şirketi 22,7 milyar lirayla Ford ve 17,8 milyar lirayla Toyota izledi. İSO 500'ün mali borçları yüzde 171 artışla 243 milyar lira oldu. Kısa vadede borçların toplam borç içindeki payı yüzde 37,8'den yüzde 41,9'a yükseldi.

Gerçek, hamaset kaldırmayacak kadar basit

MUSTAFA KARAALOĞLU
KARAR

Karaoğlu, faiz ve döviz tartışmalarına katıldı: "(...)İhtiyacımız olan paranın yüzde 80'e yakını düzenli olarak Avrupa para piyasaları ve fonlarından gelmektedir. (...)Bu ülkeler finansman tedarikini keserse; yani, borçlanma bonolarına para yatırmazsa, borsaya gelmezse, çeşitli finansal araçlara yüz vermezse sistem aksamakla kalmaz, çöker. (...)Bütün o öfkelenmeye, efenlenmeye rağmen bugüne kadar ne Avrupalı ne de Amerikalılar, yani, ne "diğ güçler", ne "faiz lobisi" ne de "baronlar" Türkiye'ye para vermeyi kesti. (...) Demokrasi ve hukuk zemininin güçlendirilip reform yapılması gerçeği kendisini her problemde gösteriyor. Bu da bir keşif sayılmaz zira daha birkaç yıl öncesine kadar yaşanan Türkiye'nin en parlak yıllarının yöntemi demokrasi ve reformdan başka bir şey değildi."

F-35'ler, S-400'ler ve Batı

ÖĞÜZ DEMİRALP
T24.COM.TR

Demiralp, ABD ve Batı ile sıkıntı yaratan 'S400' ve 'F35' olayına baktı: "(...) Rusya Türkiye'deki bu gelişmelerden pek memnun. Suriye'de bizi ABD ile karşı karşıya getirmek için çalışmasının yanı sıra gerekirse bize savaş uçağı verebileceğini de söyleyecek kadar seviyor bizi. (...) Ruslar bizim NATO ile aramız açmak için büyük dostluk gösterileri yaparken, Batı'da bazı kesimler Türkiye'nin NATO üyeliğini tartışmaya açtılar. Türkiye'nin Batı'ya aidiyetinin temeli NATO üyeliğidir. Türkiye'nin çok partili demokrasise geçişiyle NATO üyeliği arasında birebir ilişki vardır. NATO ile ilgili birçok şey bir yana, Türkiye'yi Batıya bağlayan ana bağ NATO'dur. (...)ABD parlamentosundaki girişim halinde bizdeki seçimlerin sonrasına sarkacaktır. Çok olumsuz gelişmeler olmazsa sonuçsuz kalması beklenir."

Dünyayı kim kurtaracak?

HAKAN KARA
CUMHURİYET

Kara, dünyada hızla yok olan biyoçeşitliliğe dikkat çekti: "(...)Son araştırmalara göre dünyadaki canlı türü sayısı 8 milyon 700 bin. Bu elbette bir tahmin. Bunların yaklaşık 2 milyonu az çok biliniyor. (...)Dünya Doğayı Koruma Vakfı'na (WWF) göre dünyadaki biyoçeşitlilik son 40 yılda küresel ölçekte yarı yarıya azalmış durumda. Dünya Koruma Birliği'nin (IUCN) hazırladığı "Kırmızı Liste" giderek kalabalıklaşıyor. Kırmızı Liste'ye giren, yani yok olma tehlikesiyle karşı karşıya olan tür sayısı bu yıl 22 bin 800'e yükseldi. Dünyada "altıncı büyük yok oluş"tan söz ediyor bilim insanları. İşler nasıl bu hale geldi? Bu durumu nasıl düzeltebiliriz? Kendimizi, yaşam biçimimizi sorgulamanın zamanı gelmedi mi? Ya da kapitalizm? "Senfonik Ortakçılık" albümünü dinliyorum: "Ve sen, ben değirmenlere karşı..."

Cezaevlerinden şikayet sesleri

ORAL ÇALIŞLAR
POSTA

Çalışlar, İHD'nin "Mahpusların Dilyle Türkiye Hapishanelerinde Hak İhalleri" raporuna atfıyla ve 7 yıl hapis yattığını hatırlatarak Türkiye'deki durumu anlattı: "(...)Cezaevlerine egemen mantığı fazlasıyla gözlemleme imkan oldu. Tutuklu, görevlilerin gözünde, suçludur; hele siyasi suçlulara larla yüzüyeze genellikle "vatan hainidir." (...)Hapishanelerde 90 bin tutuklu statüsünde, toplam 240 bin kişi var. (...)Asil konuya gelince: OHAL ve KHK'nın verdiği yetki ile mevcut yasal hâklardan birçok kişi kısıtlanmıştır. (...)En temel şikayetlerden biri, yakınlarla görüşmenin kısıtlanması ve savunma hazırlığının imkansız kılması. (...)Uygulanan tecrit sistemi, davaların belirsizliği ve ağır cezalar, hapishanelerde intihar eğilimini arttırıyor. (...)İşkenceye sızır tolerans" günleri geride kalmış görünüyor."

DERGİ

Enerji Panorama, kapak konusunu "Enerji üretimi ve dağıtım sektörü elektrikli otomobillere hazır mı?" başlığında ayırdı. Habere göre Türkiye'de halen kullanım oranı çok düşük olsa da yapım çalışmalarına başlanan "milli otomobil" in elektrikli olması enerji sektörünü de harekettirdi. Elektrik üretimi kapasitesinin yeterliliğinin yanı sıra şebeke iletim yolunda başında olması, kesinti olur mu, şarj ihtiyacı karşılacak mı gibi sorular akta getiriyor. Dergideki bir başka habere göre Rusya ve Türkiye arasında Akkuyu Nükleer Santrali için süren görüşmeler büyük ölçüde tamamlandı ve Elektrik Satın Alma Anlaşması da tartışıldı. Taraf 90 günlük deneme üretimi gelinirni eşit olarak paylaşılması konusunda anlaşta. İklim değişikliğini önlemek için geliştirilen karbon yakalama ve depolama yöntemleri gün geçtikçe geliyor. Bu alanda kullanılan teknolojiler öyle bir seviyeye ulaştı ki, artık karbondioksit, plastik ve karbon fiber gibi sektörler tarafından girildi olarak kullanılıyor.

ZORLU KOŞULLARA İŞARET EDİYOR

İSO Türkiye PMI Mayıs ayında 46.4 oldu

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI), mayısta 46.4 oldu. **İSO Türkiye** ve İstanbul İmalat PMI anketlerinin Mayıs 2018 raporları açıklandı. Eşik değeri olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeyi gösterdiği anket sonuçlarına göre, nisan ayında 48.9 olarak ölçülen **PMI endeksi** Mayıs ayında 46.4'e gerileyerek ikinci çeyrek ortalarında Türk imalat sektöründe zorlu faaliyet koşullarına işaret etti. Anket katılımcıları bu durumun büyük ölçüde talepteki durgunlaşma ve piyasalardaki dalgalanmalardan kaynaklandığını belirtti.

Türk imalatçıları tarafından alınan toplam yeni siparişler mayısta önceki aya göre yavaşlama sergiledi. Anket katılımcıları bu durumu talep yönlü gelişmelere bağladı. Bunun yansıması olarak, firmalar satın alma faaliyetlerinde ve istihdamda da hız kesti. Türk imalat sektöründeki üretim

nisan ayına göre yavaşlama kaydetti. Anekdot temelli bilgiler, bu gelişmenin büyük ölçüde piyasa koşullarından kaynaklandığını gösterdi. İhracattaki ivme kaybı da bu gelişmede etkili oldu. **İSO Türkiye İmalat PMI** anket verilerine ilişkin açıklamada görüşlerine yer verilen IHS Markit Ekonomisti Gabriella Dickens, "PMI, imalat sektörünün faaliyet koşullarının daha da zorlaştığına işaret etti. Bu gelişme özellikle üretim ve yeni siparişlerdeki hız kaybından kaynaklandı. Bu eğilimin yansıması olarak, firmalar istihdam faaliyetlerini de yavaşlattılar. Ayrıca maliyet baskılarındaki artış nihai ürün fiyatlarının yükselmesine neden oldu" ifadelerini kullandı.

İstanbul İmalat PMI 47.4

Bu yılın nisan ayında 49.2 olarak ölçülen **İSO İstanbul İmalat PMI** da mayısta 47.4 olarak gerçekleşti.

Performansını ikiye katladı

TÜRKİYE'NİN en büyük ticari ve askeri araç üreticilerinden BMC Otomotiv Sanayi ve Ticaret (BMC), geçen yıl ortaya koyduğu performansla dikkat çekti. Türk ve Katar ortaklığıyla faaliyetlerini sürdüren BMC'nin son dönemdeki yüksek performansı, **İstanbul Sanayi Odasının (İSO)** hazırladığı "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2017 Araştırması"na da yansdı. Buna göre, şirketin üretimden satışları (kendi üretmiş olduğu mallardan yapmış olduğu satışlar-ticari mal satışları hariç) geçen yıl ikiye katlandı. BMC, 2016'da 783 milyon 992 bin liralık üretimden satışa imza atarken, bu miktar geçen yıl 1 milyar 612 milyon 176 bin liraya ulaştı. Üretimden satışlarda yüzde 105,6 artış oldu. Şirket, bu performansıyla **İSO'nun** Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Araştırması'nda 58 basamak birden yükselerek 79'uncu sıraya çıktı.

İhracatta artış, Kasım 2016'dan itibaren son 1,5 yıldır kesintisiz sürerken, son 8 aydan bu yana da gift haneli olarak gerçekleşiyor.

İhracatta en yüksek mayıs rekoru

İhracat, mayısta geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 12.2 artarak 14 milyar dolar oldu. Mayıs ayında aylık bazda tarihin en yüksek ihracat rakamı elde edildi. Son 12 aylık dönemde ise ihracat yüzde 10.1 artarak 161.7 milyar dolara kadar çıktı.

Türkiye'nin mayıs ayı ihracat rakamları belli oldu. Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin (TİM) açıkladığı verilere göre, mayısta ihracat geçen yılın aynı aya göre yüzde 12.2 artarak 13 milyar 956 milyon dolar düzeyinde gerçekleşti. Yılım ilk 5 ayında ise ihracat yüzde 9.3 artışla 69 milyar dolara ulaştı. Son 12 aylık ihracat da yüzde 10.1 artarak 161.7 milyar dolar oldu. Mayıs ayında aylık bazda tarihin en yüksek ihracat rakamı elde edildi. Bir önceki martta ise en yüksek ihracat rakamına ulaştık. Miktar bazında ihracat ise mayısta yüzde 3.8 artarak 10.5 milyon tona çıktı. İhracatta artış, Kasım 2016'dan itibaren son 1,5 yıldır kesintisiz sürerken, son 8 aydan bu yana da çift haneli olarak gerçekleşti. İhracat pazarlarına bakıldığında, mayıs ayında 154 ülke ve bölgeye ihracat arttı. En fazla ihracat yapılan ilk 5 ülkeden Almanya'ya yüzde 10.2, İngiltere'ye yüzde 13, İtalya'ya yüzde 23.8, İspanya'ya yüzde 51.8 ve Fransa'ya yüzde 20.3 artış kaydedildi. En fazla ihracat yapılan ilk 20 ülke arasında

ise en yüksek artış yüzde 56 ile Rusya'ya oldu. Ülke grubu bazında mayısta AB'ye ihracat yüzde 18.8 artarken, AB'nin ihracattaki payı yüzde 51.6 oldu. İhracat Afrika'ya ihracat yüzde 27.7, Bağimsız Devletler Topluluğu'na yüzde 14.1 artarken, Orta Doğu'ya yüzde 6.7, Kuzey Amerika ülkelerine ise yüzde 9.9 azaldı. Haziran ayında yapılacak TİM Genel Kurulu nedeniyle ihracat rakamlarını başkan sıfatıyla son kez açıklayan Mehmet Büyükeşçi "Türkiye'de 71 bin ihracatçının temsilcisi olan ve 3.1 milyon kişiye istihdam sağlayan TİM olarak ihracatımız önemli bir performansla artmaya çalışıyoruz. Genel Kurul ile 10 yıldır ülkemiz adına ve ihracatçılarımıza adına onur ve şerefle yürütmüş olduğum TİM Başkanlığı görevimi devredeceğim. Son açıklamamızın da bir rekor açıklaması olması bizi hem sevindiriyor hem de gururlandırıyor. Umuyorum ki, yeni seçilecek TİM Başkanımız da önümüzdeki aylarda nice rekorları açılmaya devam edecek" diye konuştu.

DÜMENDE YİNE OTOMOTİV VAR

■ Mayıs ayında sektörel bazda en fazla ihracatı her zaman olduğu gibi 2.8 milyar dolarla otomotiv sektörü yaptı. Otomotivdeki artış, bir önceki yılın aynı aya göre yüzde 7.9 oldu. Otomotiv 1.49 milyar dolarla hazır giyim ve konfeksiyon ile 1.46 milyar dolarla kimyevi maddeler sektörü takip etti. Geçen ay en fazla ihracat artışı yaşayan sektörler yüzde 65.8 ile yaş meyve ve sebze, yüzde 44.3 ile savunma ve havacılık sanayisi, yüzde 25.8 ile demir ve demir dışı metaller oldu.

İMALAT SEKTÖRÜNDE KOŞULLAR ZORLAŞTI

■ İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye ve İstanbul İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketlerinin Mayıs 2018 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50.0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, Nisan ayında 48.9 olarak ölçülen PMI endeksi Mayıs ayında 46.4'e gerileyerek ikinci çeyrek ortalarında Türk imalat sektöründe zorlu faaliyet koşullarına işaret etti. Anket katılımcıları bu durumun büyük ölçüde talepteki durgunlaşma ve piyasalardaki dalgalanmalardan kaynaklandığını belirtti. Türk imalatçıları tarafından alınan toplam yeni siparişler Mayıs'ta önceki aya göre yavaşlama sorgulandı. Anket katılımcıları bu durumu talep yönü gelişmelere bağladılar. Bunun yansımaları olarak, firmalar satın alma faaliyetlerinde ve istihdamda da hız kesti. Türk imalat sektöründeki üretim Nisan aya göre yavaşlama kaydetti. Anekdot temelli bilgiler, bu gelişmenin büyük ölçüde piyasa koşullarından kaynaklandığını gösterdi. İhracattaki ivme kaybı da bu gelişmede etkili oldu. Geçen nisan da 49.2 olarak ölçülen İstanbul Sanayi Odası İstanbul İmalat PMI da Mayıs'ta 47.4 olarak gerçekleşti. PMI, İstanbul imalat sektörünün faaliyet koşullarının zorlaşmasına işaret etti. Anket katılımcıları bu durumun büyük ölçüde talep ve piyasa koşullarından kaynaklandığını belirtti. Son anket verileri toplam yeni siparişlerin hız kaybettğine işaret ederken, bu durum ihracat siparişleri için de geçerli oldu. İmalatçılar talep koşullarındaki gelişmelere uyum sağlamak amacıyla üretimlerini de yavaşlattılar.

Ford, Türkiye otomotiv sektöründeki en büyük sanayi kuruluşu oldu

TÜRK otomotiv sanayinin öncü şirketi Ford Otosan, **Istanbul Sanayi Odası**'nın (ISO) yarım asrı deviren ve sanayi sektörünün en değerli verilerini oluşturan "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" araştırmasına göre 2017 yılında üretimden satışlarda 22,7 milyar liralık geliriyle Türkiye otomotiv sektörünün en büyük sanayi kuruluşu oldu. Son 7 yıldır üst üste otomotiv sektörünün, 3 yıldır da Türkiye'nin ihracat şampiyonu olmayı sürdüren Ford Otosan, **Istanbul Sanayi Odası**'nın (ISO) "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2017" araştırmasının sonuçlarına göre 22,7 milyar liralık üretimden satışları ile otomotiv sektöründe "Türkiye'nin en büyük sanayi kuruluşu" unvanını almaya hak kazandı.

Türkiye'de geçen yıl 116 bin 247 adet satışla yüzde 11,9 pazar payı elde eden ve ticari araç pazarındaki geleneksel liderliğini yüzde 30,3'e yükselen pazar payıyla sürdüren Ford Otosan'ın 2017 yılında toplam satış gelirleri bir önceki yıla göre yüzde 39'luk artışla 25 milyar 341 milyon TL'ye yükseldi. Ford Otosan ayrıca, üretim, ihracat, toplam satış adetleri ile satış gelirleri, faaliyet karı, VAFÖK, vergi öncesi kâr ve net kâr kalemlerinde de tarihinin en yüksek seviyesine ulaştı. Ford Otosan'ın üretimi 2017'de, yüzde 12 artışla 373 bin 7 adede yükseldi ve kapasite kullanım oranı yüzde 88'e ulaştı.

'OTOMOTİV SANAYİNİN İTİCİ GÜCÜYÜZ'

Otomotiv ve taşımacılık teknolojilerinin geleceğinde söz sahibi olmak için yüksek Ar-Ge ve mühendislik gücüyle çalışmalarını sürdürdüklerini belirten Ford Otosan Genel Müdürü Haydar Yenigün, yaptığı değerlendirmede şunları söyledi: "Türkiye otomotiv sektörünün ihracat ve istihdam lideri olarak, geçtiğimiz yıl gerek üretim gerekse de satış ve ihracat alanında önemli rekorlar kırdık. Son 7 yıldır üst üste Türkiye otomotiv sektörünün, 3 yıldır da ülkemizin ihracat şampiyonu olmayı sürdürüyoruz. Geçen yıl 52 Milyon Dolarlık kapasite yatırımını açıklamıştık. 2018 Eylül itibarıyla de toplam üretim kapasitemizi 455 bin adede çıkarmış olacağız. Geçtiğimiz yıl hem kapasitemizi artırdık, ama en önemlisi de fabrikamızda kapasite kullanımını 8 puan artırdık. Kapasite kullanım oranımız tüm fabrikalarımızın/hatlarımızın toplamında %80'den %88'e yükseldi." Ford Otosan olarak sektörde üretim hatlarının sayısı konusunda da lideriz; 4 üretim hatlarımızdan biri olan Eskişehir İnönü Fabrikamızda Ford Trucks ve Ecotorq motorlarının üretimi, Kocaeli Yeniköy Fabrikamızda Courier, Kocaeli Gölcük Fabrikamızdaki üretim hatlarımızda Transit ve Custom üretimini gerçekleştiriyoruz. Türkiye'nin sanayi gelişiminin en büyük destekçilerinden biri olmaktan dolayı gururluyuz.

'ARSLAN' GİBİ YÜKSELİŞ

Türk alüminyum sektörü kuruluşlarından Arslan Alüminyum A.Ş., **ISO-İstanbul Sanayi Odası** tarafından her yıl yapılan, Türkiye'nin ilk 500 güçlü ve başarılı sanayi kuruluşu sıralamasında 167 sıra birden yükseldi. Firma, 2016'da **ISO 500** sıralamasına 452'nci sıradan girmişti. Firma, 2016'da üretimden elde ettiği 266 milyon 823 bin 497 liralık satış rakamını bugün 556 milyon 221 bin 180 liraya çıkardı.

Akkök Holding'ten 4.5 milyar liralık net satış ile devler liginde dört şirket

İSTANBUL, (DHA) - Akkök Holding'e bağlı dört şirket **İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO) 500** Büyük Sanayi Kuruluşu 2017 yılı listesinde yer aldı. Listede yer alan Akxa Akrilik, Ak-Kim, Egemer Elektrik Üretim ve Gizemfrit'in toplam üretimden net satış rakamı 4.460.465.251 lira oldu.

Kimya, enerji ve gayrimenkul sektörlerinde faaliyet gösteren Akkök Holding'in 4 şirketi **İSO 500** listesinde yer aldı. Dünyanın en büyük, Türkiye'nin ise tek akrilik elyaf üreticisi olan Akxa Akrilik, 2017 yılında

gerçekleştirdiği 2.834.463.303 lira üretimden net satış rakamıyla listeye 39'uncu sıradan girdi. Geçtiğimiz yıl 44'üncü sırada yer alan Akxa Akrilik bu yıl 5 basamak birden yükseldi.

2014 yılında devreye alınan ve yıllık ortalama 7,9 Twh elektrik üretim kapasitesiyle Türkiye'nin enerji ihtiyacının yüzde 2,7'sini tek başına karşılayabilen Egemer Elektrik Üretim-Erzin Doğal Gaz Kombine Çevrim Santrali ise 812.800.213 lira üretimden net satış rakamıyla listenin 182'nci sırasında yer aldı. 2016 yılı **İSO 500** listesinde

325'inci sırada yer alan Türkiye'nin öncü kimya şirketlerinden Ak-Kim Kimya, 2017 yılında 5 basamak yükselerek 320'nci sıraya yükseldi. Ak-Kim Kimya'nın 2017 üretimden net satış rakamı 502.637.201 lira olarak açıklandı. Dünyanın en büyük ikinci büyük emaye kaplama üreticisi olan Gizemfrit ise bu yıl ilk kez devler ligine girdi. 2016 yılında ikinci 500 Büyük Kuruluş listesinde 17'nci Sırada yer alan Gizemfrit, bu yıl listeye 310.564.534 lira üretimden net satış rakamıyla 499'uncu sıradan girdi.

Kibar, ISO 500'e dört şirketiyle girdi

İSTANBUL Sanayi Odası'nin (ISO) **Türkiye**'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2017 araştırmasında, Türkiye'nin önde gelen sanayi gruplarından Kibar Holding'in dört grup şirketi listede yer aldı. Firmaların üretimden net satışları baz alınarak hazırlanan ISO 500'de, Kibar Holding'in grup şirketlerinden, otomotiv endüstrisinin en önemli oyuncularından biri olan Hyundai Assan 10., Türkiye yassı alüminyum sektörünün açık ara lideri, Avrupa'nın üç büyük üreticisinden Assan Alüminyum 38., otomotiv yan sanayinin önemli ana parça tedarikçilerinden Assan Hanil 173 sıradan listeye girdi.

2. çeyrek büyüme için kötü sinyal

EKONOMİK büyümenin öncü göstergesi olan imalat sanayi performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen **Istanbul Sanayi Odası (ISO) Türkiye** ve Istanbul İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketlerinin Mayıs 2018 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, nisan ayında 48,9 olarak ölçülen **PMI endeksi** mayıs ayında 46,4'e gerileyerek ikinci çeyrek ortalarında Türk imalat sektöründe zorlu faaliyet koşullarına işaret etti.

Nisan 2009'dan bu yana en düşük seviyeye indi

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO) Türkiye

İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI), Mayıs'ta 46.4 oldu. **İSO Türkiye** ve İstanbul İmalat PMI anketlerinin Mayıs 2018 raporları açıklandı. Eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, Nisan ayında 48.9 olarak ölçülen **PMI endeksi** Mayıs ayında 46.4'e gerileyerek ikinci çeyrek ortalarında Türk imalat sektöründe zorlu faaliyet koşullarına işaret etti. Endeks, Nisan 2009'dan bu yana en düşük değerine indi. Anket katılımcıları bu durumun büyük ölçüde talepteki durgunlaşma ve piyasalardaki dalgalanmalardan kaynaklandığını belirtti. Türk imalatçıları tarafından alınan toplam yeni siparişler Mayıs'ta önceki aya göre yavaşlama sergiledi. Anket katılımcıları bu durumu talep yönlü gelişmelere bağladı. Firmalar satın alma faaliyetlerinde ve istihdamda da hız kesti.

AR-GE ve teknolojiyle BÜYÜDÜLER

En büyük 500 şirketin üretimden satışlarını yüzde 33,2, ihracatlarını yüzde 17 oranında arttırmalarında 3,5 milyar TL'lik Ar-Ge harcamaları önemli rol oynadı.

İstanbul Sanayi Odası tarafından açıklanan ülkenin en büyük 500 sanayi şirketi, 2017 itibari ile gelirlerini ve kârlarını arttıran yeni yatırımlara da yelken açtı.

500 şirketin AR-GE harcamaları yüzde 23,7 artarak 3 milyar 500 milyon liraya dayandı. Ar-Ge yapan firma sayısı ise 239'dan 254'e geldi. **İstanbul Sanayi Odası** Başkanı **Erdal Bahçıvan**, bundan böyle Ar-Ge ve inovasyona önem veren ülkelerin ön plana çıkacağına işaret etti.

ORTA YÜKSEK TEKNOLOJİ DAMGASI

Katma değerinde de en büyük payı yüzde 39,9 ile orta düşük teknoloji yoğunluklu sanayi ürünleri aldı. Düşük teknoloji yoğunluklu ürünlerin de payı 1,2 puan daralarak yüzde 36,2 oldu.

Orta yüksek teknoloji yoğunluklu ürünlerin payı yüzde 19,5'ten yüzde 20,2'ye çıktı. Yüksek teknoloji yoğunluklu ürünlerin payı ise yüzde 3,6 ile 2016'ya göre hemen hemen aynı kaldı. 500 şirketin ihracatı içinde orta ileri teknoloji yoğunluklu mallar 34 milyar 500 milyon dolar ve yüzde 54,1 pay ile ilk sırada. Orta

Gıda ve otomotiv AR-GE'de başı çekiyor

AR-GE harcaması yapan sektörler	Şirket adedi
Gıda ürünlerinin imalatı	33
Motorlu kara taşıtı imalatı	33
Ana metal sanayii	25
Elektrikli teçhizat imalatı	23
Kimyasal ürünlerin imalatı	21
Tekstil ürünlerinin imalatı	19
Metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	19
Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	13
Fabrikasyon metal ürünleri imalatı	12
Makine ve ekipman imalatı	10

yüksek ve yüksek teknoloji yoğunluklu sektörlerde firmaların katma değer payı 2016'da yüzde 23,2 iken, 2017'de yüzde 23,8 oldu.

KATMA DEĞERLİ İHRACAT OLMAZSA OLMAZ

Bahçıvan, yüksek teknoloji sanayi ürünlerinin ihracat içindeki payını arttırmak gerektiğini vurgulayarak, "Bu noktada üretimimize mutlaka daha çok katma değer, daha çok yenilik, daha çok akıllı katmamız gerekiyor. İnovasyon her alanda varlığını hissettirmelidir. Böylece teknolojinin ağırlığının daha yüksek olduğu bir üretim ve ihracat kompozisyonu ortaya koyabiliriz. Yüksek katma değerli ürünlerin payının arttığı ihracat, yeni hikâyemizin olmazsa olmazıdır" dedi.

BMC performansını ikiye katladı

Ticari ve askeri araç üreticisi BMC'nin üretimden satışları, geçen yıl bir önceki yıla göre yüzde 105,6 artarak 1 milyar 612 milyon lirayı geçti. Şirket bu performansı ile ISO'nun "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" listesinde 58 basamak yükseldi ve 79'uncu sıraya yerleşti - BMC, geçen yılı 221 milyon 997 bin lira vergi öncesi karla kapattı

Türkiye'nin en büyük ticari ve askeri araç üreticilerinden BMC Otomotiv Sanayi ve Ticaret AŞ (BMC), geçen yıl ortaya koyduğu performansla dikkati çekti. Türk ve Katar ortaklığıyla faaliyetlerini sürdüren BMC'nin son dönemdeki yüksek performansı, İstanbul Sanayi Odasının (İSO) hazırladığı "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2017 Araştırması"na da yansdı.

Buna göre, şirketin üretimden satışları (kendi üretmiş olduğu mallardan yapmış olduğu satışlar-ticari mal satışları hariç) geçen yıl ikiye katlandı. BMC, 2016'da 783 milyon 992 bin liralık üretimden satışa imza atarken, bu miktar geçen yıl 1 milyar 612 milyon 176 bin liraya ulaştı. Üretimden satışlarda yüzde 105,6 artış oldu.

BMC bu performansı ile ISO'nun Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Araştırması'nda 58 basamak birden yükseldi. Listede 2016'da 137'nci sırada yer alan şirket, geçen yıl 79'uncu sıraya çıktı.

Özkaynak 300 milyon lirayı aştı

Özkaynak tutarı 2016'da 81 milyon 189 bin lirayla sınırlı şirket, geçen yıl bu miktarı 302 milyon 280 bin liraya yükseltti. Bu alandaki artış yüzde 272'yi buldu.

Şirketin aktif toplamı da geçen yıl 2016'ya göre yaklaşık 2 katına çıktı. 2016'daki 2 milyar 148 milyon 993 bin liralık aktif toplam, geçen yıl yüzde 114 artarak 4 milyar 604 milyon 389 bin liraya ulaştı.

Zararı kara çevirdi

Yakalanan bu satış başarısı şirketin zarardan kara geçmesini de sağladı.

BMC, 2016'da 89 milyon 191 bin lira vergi öncesi zarar ederken, bu tablo geçen yıl tersine döndü. Şirket geçen yılı 221 milyon 997 bin lira karla kapattı.

Araştırmada kar/zarar sıralamasında 2016'da 484'üncü sırada yer bulabilen şirket, geçen yılki karlılıkla 60'ıncı sıraya tırmandı.

Şirketin 2016 ve 2017'deki ihracat performansında ise önemli bir değişim yaşanmadı. BMC, 2016'da 48 milyon 55 bin dolar, 2017'de 44 milyon 320 bin dolar değerinde ihracat gerçekleştirdi.

Antalya'dan sanayide atılım

DAHA çok turizmle anılan Antalya, Türkiye'nin En Büyük 500 Büyük Sanayi Kuruluşu listesindeki firma sayısını dörde çıkardı. **Istanbul Sanayi Odası** (ISO) tarafından geleneksel olarak her yıl yayınlanan Türkiye'nin En Büyük 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2017 Yılı Raporu açıklandı. AGT Ağaç San. ve Tic. A.Ş, Adopen Plas. ve İnş. San. A.Ş, CW Enerji Müh. Tic. ve San. Ltd. Şti. ile Yörükoğlu Süt ve Ürünleri San. Tic. A.Ş de Türkiye'nin En Büyük 500 Sanayi Kuruluşu listesine yer alan Antalya Organize Sanayi Bölgesi (OSB) firmaları oldu.

Geçen yıl AGT, Adopen ve Yörükoğlu firmaları ile **ISO** ilk 500 listesinde temsil edilen Antalya OSB, CW Enerji'nin de eklenmesiyle listedeki firma sayısını 4'e çıkarmış oldu. **ISO** ilk 500 listesinde yer alan firma sayısındaki artışın Antalya OSB'nin günden güne büyü-

düğünün bir kanıtı olduğunu ifade eden Antalya OSB Başkanı Ali Bahar da, "Bölge firmalarımız üretim, ihracat ve istihdam alanında elde ettikleri başarılar ile Antalya'mız için çalışmaya, milletimiz için daha fazla katma değer yaratmaya devam ediyor" dedi.

Satır Arası

Esin Gedik

esin.gedik@gmail.com

Araba nerede? Para nerede?

Hafta içinde **Istanbul Sanayi Odası** tarafından açıklanan "**ISO 500** Büyük Sanayi Kuruluşu" listesindeki rakamlar Türkiye ekonomisinin "çok acayip" dengelere sahip olduğunu net bir şekilde ortaya koyuyor.

Ortada ciddi bir kar, ciddi bir borç ve git-tikçe zayıflayan sermaye yapısı var.

Araştırmanın sonuçlarına göre, şirketlerin karlılığı son 13 yılın en yüksek rakamına ulaşmış durumda.

Türkiye'nin devlerinin faaliyet karı, 18,2 milyar liralık artışla 70,6 milyar liraya ulaştı.

Faaliyet dışı kâr da yüzde 33,9 artışla 18,8 milyar lira oldu.

500 Büyük'te yer alan şirketlerin toplam borçlarının ise payı, 2017 yılında 1 puan daha artarak yüzde 62,9'a yükseldi.

Öz kaynakların payı ise yüzde 37,1'e geriledi.

ISO Başkanı **Erdal Bahçivan**, 2017 yılında **ISO 500**'ün mali borçlarının yüzde 17,1 artış göstererek 243 milyar TL'ye yükseldiğini dile getirerek "2008 yılında yüzde 51,5 olan oran, 2016 yılında yüzde 37,8'e düştü. Ancak 2017 yılında bu eğilim tekrar tersine döndü, kısa vadeli mali borçların toplam mali borçlar içindeki payı yüzde 37,8'den yüzde 41,9'a yükseldi" diyor.

Dünya ortalamasında kısa vadeli borçların toplam içindeki payının yüzde 25 olduğunu anımsatalım.

Şirketler çarkı borçla çeviriyor

ISO 500 listesi bir başka sorunu daha ortaya koyuyor.

Peki, şirketlerin kanında yaşanan bu artış, öz kaynağa nasıl yansdı?

Kar eden bir şirket ne yapar, sermayesini güçlendirip öz kaynakla yatırım yapar.

Oysa bizimkiler öyle yapmamış...

2009 yılından itibaren düşmeye başlayan öz kaynağın payı en dip seviyesi olan 37,1'e gelmiş.

Yani şirket sahipleri, para kazanmalarına karşın bunu sermayeye eklemeyip işlerini borçla sürdürmeyi tercih etmiş.

Yüz milyar dolara yaklaşan kardan sadece 3 milyarı öz kaynak olarak kullanılmış.

Buradan çıkarılacak sonuç şu:

Patronlar, karlarını yatırıma dönüştürmüyor, günlük işlemlerini bile borçla sürdürüyor.

Paralar nerde?

Onu bilemiyoruz...

Belki de özel sektörün gittikçe artan dış borcunun açıklaması budur.

Bu saptamamızı güçlendirecek bir başka bilgiyle bu haftaki yazımızı sonlandıralım.

Artık Türkiye'de moda haline gelen "borç yapılandırma" yaklaşımının temelinde de bu yaklaşım olabilir mi?

İş adamları (en azından bir kısmı) borç ödemek yerine, temettü gelirini sermayeye eklemek yerine, parasını başka bir yerde mi değerlendiriyor?

Bunu yazarken aklıma Türk Telekom geldi.

Bildiğiniz gibi OTAS, bankalarla kredi yeniden yapılandırmasını görüştürüyor.

Peki, Türk Telekom'un Lübnanlı sahibi Hariri ailesi, bugüne kadar temettü yoluyla kaç lirayı cebine koydu?

Borcunun çok üstünde olduğunu söylesem...

"Paralar yurtdışına çıkarılıyor" iddiası giderek güçleniyor mu?

İSO İmalat PMI'den ikinci çeyrek için kötü sinyal

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI), mayısta 46,4 oldu. İSO Türkiye ve İstanbul İmalat PMI anketlerinin mayıs 2018 raporları açıklandı. Eşik değeri olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, nisan ayında 48,9 olarak ölçülen PMI endeksi mayıs ayında 46,4'e gerileyerek ikinci çeyrek ortalarında Türk imalat

sektöründe zorlu faaliyet koşullarına işaret etti. Anket katılımcıları bu durumun büyük ölçüde talepteki durgunlaşma ve piyasalardaki dalgalanmalardan kaynaklandığını belirtti.

Türk imalatçıları tarafından alınan toplam yeni siparişler mayısta önceki aya göre yavaşlama sergiledi. Anket katılımcıları bu durumu talep yönlü gelişmelere bağladı. Bunun yansıması olarak, firmalar

satın alma faaliyetlerinde ve istihdamda da hız kesti. Türk imalat sektöründeki üretim nisan ayına göre yavaşlama kaydetti. Anekdot temelli bilgiler, bu gelişmenin büyük ölçüde piyasa koşullarından kaynaklandığını gösterdi. İhracattaki ivme kaybı da bu gelişmede etkili oldu.

Bu yılın nisan ayında 49,2 olarak ölçülen İSO İstanbul İmalat PMI da mayısta 47,4 olarak gerçekleşti. PMI, İstanbul

imalat sektörünün faaliyet koşullarının zorlaştığına işaret etti. Anket katılımcıları bu durumun büyük ölçüde talep ve piyasa koşullarından kaynaklandığını belirtti. Son anket verileri toplam yeni siparişlerin hız kaybettiğine işaret ederken, bu durum ihracat siparişleri için de geçerli oldu. İmalatçılar talep koşullarındaki gelişmelere uyum sağlamak amacıyla üretimlerini de yavaşlattı. **(Ekonomi Servisi)**